

เค้าโครงรายวิชา

รหัสวิชา/ชื่อวิชา น.101 กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา (Sec. 990001)

ภาค 1/ ปีการศึกษา 2567

หลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต (ภาคบัณฑิต) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันเปิด-ปิดภาคการศึกษา 18 สิงหาคม 2567 – 2 ธันวาคม 2567

วัน-เวลาบรรยาย วันอังคาร เวลา 17.30-20.30 น.

ห้องบรรยาย 301 คณะนิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์

การวัดผล วัดผลโดยการสอบข้อเขียน 100 คะแนน (ข้อสอบปลายภาค 5 ข้อ)

อ.ดร.พัชยา ออกข้อสอบ 3 ข้อ รวม 60 คะแนน

ผศ.ดร.กมลวรรณ ออกข้อสอบ 2 ข้อ รวม 40 คะแนน

วันสอบ วันอาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม 2567 เวลา 13.00 16.00 น. ณ คณะนิติศาสตร์
ท่าพระจันทร์

ผู้บรรยาย ผศ.ดร.กมลวรรณ จิรวิศิษฎ์: ห้อง 4042 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(ท่าพระจันทร์) อีเมล: ckamolva@tu.ac.th

อ.ดร.พัชยา น้ำเงิน (อาจารย์ผู้สอนและผู้ประสานงานวิชา): ห้อง 4001
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์)

อีเมล: nphutcha@tu.ac.th

เนื้อหาที่ศึกษา

ส่วนที่ 1 หลักกฎหมายนิติกรรม

หัวข้อที่ 1 ความทั่วไป

- 1.1 เหตุการณ์ที่มีผลทางกฎหมายหรือ “นิติเหตุ”
- 1.2 ตัวอย่างการจัดแบ่งกลุ่มของนิติกรรม
- 1.3 หลักอิสระในทางแพ่ง (Private Autonomy) และเสรีภาพในการทำสัญญา (Freedom of Contract)
- 1.4 ความหมาย ลักษณะ และองค์ประกอบของนิติกรรม (มาตรา 149)

หัวข้อที่ 2 องค์ประกอบของนิติกรรม

2.1 องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม

2.1.1 บุคคล	2.1.2 วัตถุประสงค์
2.1.3 แบบ	2.1.4 เจตนา

2.2 องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: บุคคล

- 2.2.1 ความสามารถของบุคคลธรรมดาในการทำนิติกรรม (มาตรา 153)
- 2.2.2 ความสามารถของนิติบุคคลในการทำนิติกรรม

2.3 องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: วัตถุประสงค์

- 2.3.1 ความหมาย
- 2.3.2 ทฤษฎีในเรื่องวัตถุประสงค์แห่งนิติกรรม
- 2.3.3 ความแตกต่างระหว่างมูลเหตุชักจูงใจและวัตถุประสงค์
- 2.3.4 กรอบข้อจำกัดในเรื่องวัตถุประสงค์ของนิติกรรม (มาตรา 150)

2.4 องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: แบบ

- 2.4.1 ความหมายและประเภทของแบบ
- 2.4.2 ประเภทของแบบที่กฎหมายบังคับให้ต้องทำ
- 2.4.3 ผลทางกฎหมายกรณีไม่ทำตามแบบที่กฎหมายบังคับให้ต้องทำ (มาตรา 152)
- 2.4.4 หลักฐานเป็นหนังสือ (เพื่อประโยชน์ในการฟ้องร้องบังคับคดี)
- 2.4.5 ความแตกต่างระหว่างแบบตามนัยของมาตรา 152 และหลักฐานเป็นหนังสือ

2.5 องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: เจตนา

- 2.5.1 ลักษณะและความสำคัญของการแสดงเจตนา
- 2.5.2 กรณีเกิดปัญหาความแตกต่างระหว่างเจตนาภายในและเจตนาที่แสดงออก
 - เจตนาซ่อนเร้น (มาตรา 154)
 - เจตนาลวง (มาตรา 155 วรรค 1)
 - นิติกรรมอำพราง (มาตรา 155 วรรค 2)
 - ความสำคัญผิดในสาระสำคัญแห่งนิติกรรม (มาตรา 156)
- 2.5.3 ความบกพร่องในการก่อเจตนา: การแสดงเจตนาโดยวิปริต
 - ความสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์สิน (มาตรา 157)
 - กลฉ้อฉล (มาตรา 159 – มาตรา 163)
 - ช่มชู้ (มาตรา 164 – มาตรา 166)

2.5.4. การแสดงเจตนาและควมมีผลของการแสดงเจตนา (มาตรา 168 – มาตรา 170)

- วิธีการแสดงเจตนา
- ผลของการแสดงเจตนา

2.5.5 การตีความการแสดงเจตนา (มาตรา 171) และการตีความสัญญา (มาตรา 368)

หัวข้อที่ 3 ความไม่สมบูรณ์ของนิติกรรม

3.1 โฆษะกรรม (มาตรา 172 – มาตรา 174)

- ความหมาย-ลักษณะ
- สาเหตุของความป็นโฆษะ
- ผลของนิติกรรมที่เป็นโฆษะ

3.2 โฆษียะกรรม (มาตรา 175 – มาตรา 181)

- ความหมาย-ลักษณะ
- สาเหตุของความป็นโฆษียะ
- ผลของนิติกรรมที่เป็นโฆษียะ

3.3 ความแตกต่างระหว่างนิติกรรมที่เป็นโฆษะและนิติกรรมที่เป็นโฆษียะ

หัวข้อที่ 4 ความเป็นผลของนิติกรรม

4.1 นิติกรรมที่มีเงื่อนไข (มาตรา 182 – มาตรา 190)

- ประเภท
- ผลของการกำหนดเงื่อนไข

4.2 นิติกรรมที่มีเงื่อนไขเวลา (มาตรา 191 – มาตรา 193)

- ประเภท
- ผลของการกำหนดเงื่อนไขเวลา

หัวข้อที่ 5 ระยะเวลา (มาตรา 193/1 – มาตรา 193/8)

- 5.1 ความหมายของระยะเวลา
- 5.2 วิธีการนับระยะเวลา
- 5.3 การเริ่มต้นนับระยะเวลา
- 5.4 การสิ้นสุดของระยะเวลา

หัวข้อที่ 6 อายุความ (มาตรา 193/9 – มาตรา 193/35)

- 6.1 ความหมายของอายุความ
- 6.2 กำหนดอายุความ

2.4 การเกิดสัญญาระหว่างบุคคลซึ่งไม่อยู่เฉพาะหน้า (มาตรา 361)

- การเกิดสัญญาโดยชัดแจ้ง
- การเกิดสัญญาโดยปริยาย

2.5 การเกิดสัญญาโดยข้อสันนิษฐานของกฎหมาย

- เมื่อทำเป็นหนังสือตามเจตนา (มาตรา 366)
- เมื่อตกลงกันได้บางข้อแต่ข้อที่ตกลงไม่ได้ไม่ใช่สาระสำคัญ (มาตรา 367)

2.6 การเกิดสัญญาเมื่อเจรจาสำเร็จ

หัวข้อที่ 3 คำมั่น (Promise)

3.1 คำมั่นโฆษณา

- 3.1.1 คำมั่นว่าจะให้รางวัล (มาตรา 362 - 364)
- 3.1.2 คำมั่นการประกวดชิงรางวัล (มาตรา 365)

3.2 คำมั่นว่าจะทำสัญญา

หัวข้อที่ 4 ผลของสัญญา

4.1 ผลที่เกิดขึ้นจากสัญญา

- 4.1.1 ผลทางหนี้
- 4.1.2 ผลทางทรัพย์สิน

4.2 ผลต่อบุคคล

- 4.2.1 ผลต่อคู่สัญญา/ผลของสัญญาต่างตอบแทน (มาตรา 369)
- 4.2.2 ผลต่อบุคคลภายนอก (มาตรา 374 - 376)

4.3 ผลจากตัวสัญญา

- 4.3.1 ผลโดยตรงจากสัญญา
 - ผลของข้อตกลงยกเว้นความรับผิด (มาตรา 373)

4.3.2 ผลเสริมเกิดขึ้นโดยกฎหมาย

4.4 ผลในเรื่องความเสี่ยงในภัยพิบัติ (มาตรา 370 - 372)

4.5 ผลที่ยังไม่เกิดชั่วคราวหรือเกิดแล้วชั่วคราว (ดูเงื่อนไข-เงื่อนไขที่กำหนดความเป็นผลของสัญญาหรือเป็นผลของหนี้ตามสัญญา)

หัวข้อที่ 5 มัดจำและเบี้ยปรับ

5.1 มัดจำ (มาตรา 377 - 378 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540 มาตรา 7)

5.1.1 ความหมาย

5.1.2 วัตถุประสงค์

5.1.3 ลักษณะสำคัญ

5.1.4 ผล

5.2 เบี้ยปรับ (มาตรา 379-มาตรา 385)

5.2.1 ความหมาย

5.2.2 วัตถุประสงค์

5.2.3 ลักษณะสำคัญ

5.2.4 ประเภท

5.2.5 ผล

หัวข้อที่ 6 การเลิกสัญญา

6.1 การบอกเลิกสัญญาฝ่ายเดียว

6.1.1 ลักษณะทั่วไป

6.1.2 สิทธิเลิกสัญญา (มาตรา 386 - 389)

6.1.3 วิธีการเลิกสัญญา

6.1.4 ผลของการเลิกสัญญา (มาตรา 391- มาตรา 392)

6.1.5 ความระงับของสิทธิเลิกสัญญา (มาตรา 393 - 394)

6.2 การตกลงเลิกสัญญา

หัวข้อที่ 7 ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

7.1 ข้อความคิดทั่วไปว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

7.2 ขอบเขตของการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

7.3 ผลของการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540

- กรณีข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม (มาตรา 4)

- กรณีข้อตกลงยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบ (มาตรา 4, 6, 8)

- กรณีข้อตกลงจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงานหรือการทำนิติกรรม (มาตรา 5)

7.4 การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

- ธุรกิจที่ควบคุมสัญญา (มาตรา 35 ทวิ - 35 จัตวา, 35 อัญญ)

- ธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงิน (มาตรา 35 เบญจ - 35 ฉ, 35 อัญญ)

- การขอให้คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาให้ความเห็นว่าสัญญาหรือรายการในหลักฐานการรับเงินค่า
 ฝืนกฎหมายหรือไม่ (มาตรา 35 นว)

7.5 ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรมและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา

หัวข้อที่ 8 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

8.1 หลักการและเหตุผลของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

8.2 การรับรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

8.3 หนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือ

8.4 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

หัวข้อการเรียนรู้การสอน/ แผนการสอน

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อ (ดูรายละเอียดในเค้าโครงละเอียด)	ผู้สอน
1	13 ส.ค. 67	ส่วนที่ 1 หลักกฎหมายนิติกรรม: ความทั่วไป หัวข้อ 1.1 – 1.4	อ.ดร.พัชยาฯ
2	20 ส.ค. 67	องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม หัวข้อ 2.1 - 2.4	อ.ดร.พัชยาฯ
3	29 ส.ค. 67 (สลับกับวิชาน. 201)	องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: เจตนา หัวข้อ 2.5.1 – 2.5.2 (เจตนาซ่อนเร้น เจตนาลวง นิติกรรมอำพราง)	อ.ดร.พัชยาฯ
4	3 ก.ย. 67	องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิด หัวข้อ 2.5.2– 2.5.3	อ.ดร.พัชยาฯ
5	10 ก.ย. 67	องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: การแสดงเจตนาเพราะถูกกลลวงและข่มขู่ หัวข้อ 2.5.3	อ.ดร.พัชยาฯ
6	17 ก.ย. 67	องค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญของนิติกรรม: การแสดงเจตนาและผลของการแสดง เจตนาและการตีความการแสดงเจตนา หัวข้อ 2.5.4 – 2.5.5	อ.ดร.พัชยาฯ
7	24 ก.ย. 67	ความไม่สมบูรณ์ของนิติกรรม หัวข้อที่ 3	อ.ดร.พัชยาฯ

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อ (ดูรายละเอียดในเค้าโครงละเอียด)	ผู้สอน
8	1 ต.ค. 67	ความไม่สมบูรณ์ของนิติกรรม หัวข้อที่ 3 (ต่อ) และความเป็นผลของนิติกรรม หัวข้อที่ 4	อ.ดร.พัชยาฯ
9	8 ต.ค. 67	ระยะเวลาและอายุความ หัวข้อที่ 5 – 6	อ.ดร.พัชยาฯ
10	15 ต.ค. 67	ส่วนที่ 2 หลักกฎหมายสัญญา ความทั่วไปเกี่ยวกับสัญญา หัวข้อที่ 1 และการก่อให้เกิดสัญญา: คำเสนอ หัวข้อ 2.1	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
11	22 ต.ค. 67	การก่อให้เกิดสัญญา หัวข้อที่ 2.2 – 2.6 และ คำมั่นโฆษณาจะให้รางวัล หัวข้อที่ 3	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
12	29 ต.ค. 67	ผลของสัญญา หัวข้อที่ 4	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
13	5 พ.ย. 67	มัดจำและเบี้ยปรับ หัวข้อที่ 5	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
14	12 พ.ย. 67	การเลิกสัญญา หัวข้อที่ 6 และข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา หัวข้อ 7.1-7.2	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
15	19 พ.ย. 67	ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญา หัวข้อ 7.3-7.5 และ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 หัวข้อที่ 8	ผศ.ดร.กมลวรรณฯ
สอบวันอาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม 2567 เวลา 13.00 16.00 น. ณ คณะนิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์			